УДК 330.1:005.52

МІСЦЕ УПРАВЛІНСЬКОГО АНАЛІЗУ У СКЛАДІ СУЧАСНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Г. Кабенгеле, аспірант
Центральноукраїнський національний технічний університет

Управлінський аналіз є важливим інструментом, який використовується в сучасних технологіях управління для полегшення процесів прийняття рішень і підвищення ефективності організації. Як галузь дослідження, управлінський аналіз спрямований на виявлення та аналіз внутрішніх і зовнішніх факторів, які впливають на діяльність та ефективність підприємства, а також на способи вирішення проблем, з якими стикається організація.

Тому визначення місця управлінського аналізу в сучасних управлінських технологіях, а також дослідження переваг його використання, як потенційних можливостей для підвищення ефективності діяльності є актуальним.

Отже, сучасні технології управління описуються як різноманітні техніки та методи, що використовуються організаціями для покращення ефективності та конкурентоспроможності. Ці технології характеризуються фокусом на постійному покращенні, задоволенні клієнтів та залученні працівників. Прикладами сучасних технологій управління є загальний менеджмент якості (TQM) [8], Six Sigma [9] та Lean Management [4], які широко використовуються організаціями різного розміру та секторів у всьому світі.

Сучасними типами управлінського аналізу, які підприємства можуть використовувати для оцінки різних аспектів своєї діяльності є:

1. ***SWOT-аналіз*** - популярний інструмент, який використовується для оцінки сильних і слабких сторін, можливостей і загроз організації. «Він передбачає визначення внутрішніх факторів, таких як організаційні ресурси, можливості та обмеження, а також зовнішніх факторів, таких як конкуренція, нормативне середовище та ринкові тенденції. SWOT-аналіз допомагає організаціям краще зрозуміти свою загальну позицію на ринку та приймати обґрунтовані рішення щодо своїх стратегічних цілей» [3].

2. ***Аналіз PEST*** – це ще один інструмент, який використовується для оцінки зовнішніх факторів, які можуть вплинути на діяльність організації. Абревіатура означає політичний, економічний, соціальний і технологічний аналіз. «Цей підхід передбачає аналіз політичного та правового середовища, економічних факторів, таких як інфляція та обмінні курси, соціальних тенденцій, таких як демографічні зміни та культурні фактори, а також технологічний прогрес. Аналіз PEST корисний для виявлення зовнішніх факторів, які можуть вплинути на діяльність організації, і розробки стратегій для їх усунення» [10].

Управлінський аналіз є критично важливим компонентом сучасних технологій управління, який може принести значні переваги організаціям, зокрема: краще прийняття рішень, покращення фінансових показників і конкурентну перевагу на ринку. Однією з головних переваг використання управлінського аналізу є підвищення ефективності. Аналізуючи організаційні процеси та визначаючи області для вдосконалення, управлінський аналіз може допомогти організаціям оптимізувати свою діяльність, зменшити витрати та підвищити продуктивність. Відповідно до опитування, проведеного компанією McKinsey & Company, «компанії, які надають перевагу ефективності, з більшою ймовірністю досягнуть зростання доходів і прибутковості, ніж їхні менш ефективні аналоги» [6].

Управлінський аналіз також може підвищити ефективність, надаючи підприємствам інформацію, необхідну для прийняття кращих рішень. Аналізуючи ринкові тенденції, потреби клієнтів і операційні процеси, менеджери можуть приймати обґрунтовані рішення щодо розподілу ресурсів, розробки продуктів і маркетингових стратегій. Згідно з

дослідженням Deloitte, «компанії, які використовують аналітику даних для прийняття рішень, мають більше шансів перевершити своїх конкурентів у плані результативності» [7].

Крім підвищення ефективності та результативності, управлінський аналіз також може мати позитивний вплив на фінансові показники організації. Визначаючи сфери економії коштів і зростання прибутку, управлінський аналіз може допомогти організаціям підвищити прибутковість. Згідно з дослідженням Harvard Business Review, «компанії, які надають перевагу заходам зі скорочення витрат і підвищення ефективності, з більшою ймовірністю досягнуть стабільної прибутковості в довгостроковій перспективі» [5].

Однією із сучасних технологій управління, яка активно використовує управлінський аналіз, є балансова система показників (BSC) за допомогою якої «організація може визначити свої ключові цілі та створити систему показників, які дозволяють оцінити ефективність досягнення цих цілей. Управлінський аналіз в BSC дозволяє організаціям визначати проблеми та потенційні проблеми в реалізації стратегії та забезпечувати її вдосконалення» [1].

Ще однією сучасною технологією управління, яка використовує управлінський аналіз є «система управління якістю (QMS), яка дозволяє організаціям забезпечувати високий рівень якості своїх продуктів та послуг. Управлінський аналіз в QMS дозволяє організаціям здійснювати системний підхід до управління якістю, виявляти потенційні проблеми та вдосконалювати процеси для підвищення ефективності та досягнення стратегічних цілей» [2].

Також управлінський аналіз використовується в системі управління проектами, яка дозволяє організаціям керувати своїми проектами з метою досягнення визначених цілей та результатів. Управлінський аналіз допомагає виявляти проблеми та ризики в процесі реалізації проектів та забезпечувати їх вчасну корекцію для досягнення поставлених цілей та результатів.

Останнім часом активно розвиваються сучасні технології управління, які базуються на використанні штучного інтелекту та аналітичних інструментів. Такі технології називаються інтелектуальними технологіями управління, ключовим елементом яких виступає саме управлінський аналіз. Він дозволяє організаціям отримувати та аналізувати великі обсяги даних та здійснювати прогнозування різних варіантів розвитку подій, приймати більш обґрунтовані та ефективні рішення та досягати стратегічних цілей.

Таким чином, можемо стверджувати, що управлінський аналіз є невід'ємною складовою сучасних технологій управління. Він використовується для підвищення ефективності та результативності організацій, забезпечення їх конкурентоспроможності та досягнення стратегічних цілей. В свою чергу, сучасні управлінські технології забезпечують нові можливості для використання управлінського аналізу.

Список літератури

1. Малярець Л. М., Штереверя А. В. Збалансована система показників в оцінці діяльності підприємства. Харків: ХНЕУ, 2008. 188 с.
2. Системи управління якістю. Фармацевтична енциклопедія. 2018. URL: https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/546/sistemi-upravlinnya-yakistyu.
3. Kenton W. SWOT Analysis: How To With Table and Example. Investopedia. 2023. URL: https://www.investopedia.com/terms/s/swot.asp.
4. Lean management – стратегія, яка окупається. 2021. URL: https://www.trans.eu/ua/blog/tfs/lean-management-strategija-jaka-okupajetsja/.
5. Leinwand P., Couto V. How to Cut Costs More Strategically. Harvard Business Review. 2017. URL: https://hbr.org/2017/03/how-to-cut-costs-more-strategically.
6. McCullough W. How do I transform my organizations's performance? McKinsey & Company. 2014. P. 1–8
7. Ong J., Elalingam S. Data and analytics. Riding the digitalisation wave. Deloitte. 2021. P. 3–14. URL: https://www2.deloitte.com/sg/en/pages/risk/articles/data-and-analytics.html
8. Prajogo D.I., Sohal A.S. TQM and innovation: a literature review and research framework Technovation. 2001. №21. P. 539-558
9. Six Sigma це? Проект як процес чи процес як проект. 2017. URL: https://worksection.com/ua/blog/six-sigma.html.
10. What is 'PEST Analysis'. Times. 2023. URL: https://economictimes.indiatimes.com/definition/pest-analysis.